

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 05.08.2004
KOM(2004) 539 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

**27. ÅRSBERETNING OM DET RÅDGIVENDE UDVALG FOR SIKKERHED,
HYGIEJNE OG SUNDHEDSBESKYTTELSE PÅ ARBEJDSPLADSENS
VIRKSOMHED**

2002

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	UDVALGETS KARAKTERISTIKA.....	4
2.	VIRKSOMHED I 2002.....	4
2.1.	26. beretning om Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsens virksomhed	5
2.2.	Vedtagne udtalelser.....	5
2.2.1.	Udvalgets udtalelse (dokument nr. 11881/2/02) om fællesskabsstrategien for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen (2002-2006)	5
2.2.2.	Udvalgets udtalelse om udkast til Bilbao-agenturets arbejdsprogram for 2003	6
2.3.	Operationelle procedurer.....	7
2.3.1.	Arbejdsprogram 2003	7
3.	GRUPPERNES AKTIVITETER/STRUKTUR VED ÅRETS UDGANG.....	7
3.1.	Arbejdsgrupper, der var aktive i 2002, og som fortsætter deres arbejde i 2003	7
3.1.1.	Planlægning/Fællesskabsstrategi 2002-2006	7
3.1.2.	Standardisering.....	7
3.1.3.	Kemiske stoffer på arbejdspladsen.....	8
3.1.4.	Rapport om Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur	8
3.1.5.	Fjernarbejde	8
3.1.6.	Erhvervssygdomme.....	8
3.1.7.	ATEX	8
3.1.8.	Sundhed og sikkerhed inden for hospitalssektoren.....	9
3.1.9.	Fiskeri.....	9
3.2.	Nedsættelse af arbejdsgrupper i 2002	9
3.2.1.	Udvidelsen (dokument nr. 11937/02)	9
3.3.	Opløsning af arbejdsgrupper	9
3.3.1.	Fællesskabsstrategi 2002-2006	9
4.	SAMARBEJDE MED ANDRE ORGANER	9
4.1.	Det Stående Udvalg	9
4.2.	Udvalget af Arbejdstilsynschefer.....	10
4.3.	Det videnskabelige udvalg vedrørende grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering for kemiske agenser	10

4.4.	Arbejdsmarkedets parter	10
4.5.	Det Europæiske Tekniske Fagforeningsbureau	10
4.6.	Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO)	10
4.7.	Det Europæiske Institut.....	11
4.8.	Det Europæiske Arbejds miljøagentur	11

1. UDVALGETS KARAKTERISTIKA

Da det havde vist sig at være hensigtsmæssigt at oprette et stående organ med ansvar for at bistå Kommissionen med udarbejdelsen og gennemførelsen af aktiviteter på området sikkerhed, hygiejne og sundhedsbeskyttelse på arbejdspladsen og at fremme samarbejdet mellem de nationale administrationer og arbejdstager- og arbejdsgiversammenslutningerne, oprettede Rådet for De Europæiske Fællesskaber med sin afgørelse af 27. juni 1974 (74/325/EØF) et rådgivende udvalg for sikkerhed, hygiejne og sundhedsbeskyttelse på arbejdspladsen.

Udvalget er en trepartsinstans bestående af faste medlemmer, således at der tilkommer hver medlemsstat to repræsentanter for regeringen, to repræsentanter for arbejdstagernes faglige organisationer og to repræsentanter for arbejdsgivernes faglige organisationer. For hvert fast medlem udnævnes en suppleant. De faste medlemmer og suppleanterne i udvalget udnævnes af Rådet, som til orientering offentliggør listen over faste medlemmer og suppleanter i *Den Europæiske Unions Tidende*. Udvalgets formand er et medlem af Kommissionen eller ved forfald og undtagelsesvis en tjenestemand i Kommissionen udpeget af formanden.

Udvalget udarbejder hvert år en beretning om sin virksomhed, som Kommissionen fremsender til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹.

I 2002 afholdte udvalget to møder i Luxembourg. På begge møder informerede Kommissionen udvalget om udviklingen i samtlige sager vedrørende sundhed, sikkerhed og hygiejne på arbejdspladsen.

Udvalgets virksomhed resulterede i vedtagelsen af årsberetningen 2001, i vedtagelsen af to udtalelser, der præsenteres i punkt 2.2 i denne rapport, og i en undersøgelse af de emner, som vil kunne udgøre dets arbejdsprogram for 2003.

2. VIRKSOMHED I 2002

Den 18. december 2000 udnævnte Rådet på forslag fra medlemsstaterne udvalgets faste medlemmer og suppleanter for perioden 18. december 2000 til 17. december 2003, da de tidligere mandater var udløbet, idet de kun var gyldige i perioden 7. juli 1997 til 6. juli 2000. Medlemslisten for 2002 findes i bilag B.

I 2002 holdt udvalget to møder i Luxembourg i henholdsvis april og november. På begge møder informerede Kommissionen udvalget om udviklingen i samtlige sager vedrørende sundhed, sikkerhed og hygiejne på arbejdspladsen.

Dagen inden møderne i Udvalget holdt repræsentanterne for regeringerne, arbejdsgiverne og arbejdstagerne møde i arbejdsgrupperne. Interessegrupperne tilrettelagde to ekstra møder i årets løb.

¹ Det Rådgivende Udvalg for Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, som beretningen ligeledes blev sendt til i medfør af artikel 3, stk. 2, i afgørelse 74/325/EØF, indstillede sit arbejde i 2002 efter EKSF-traktatens udløb.

Udvalgets arbejde i 2002 er skredet frem i samme takt som Kommissionens arbejde bl.a. i lyset af Kommissionens vedtagelse af meddelelsen om en ny fællesskabsstrategi for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen 2002-2006 [KOM (2002) 118 endelig].

Arbejdsgruppen Planlægning, der holdt møde fem gange, foreslog Udvalget de forskellige arbejder og prioriteter.

Arbejdet i de ni arbejdsgrupper, der blev nedsat for at undersøge specifikke områder, som udvalget ønskede at afgive udtalelse om, krævede afholdelse af 18 møder.

Udvalget har opløst en arbejdsgruppe, som havde afsluttet sit arbejde:

- Fællesskabsstrategi 2002-2006

Udvalget har nedsat en gruppe og vedtaget dens mandat:

- Udvidelsen (dokument nr. 11937/02)

Endvidere har udvalget revideret mandatet til grupperne "Fællesskabsstrategi 2002-2006" (dokument 0994/1/01), "Fjernarbejde" (dokument 0509/1/99) og "Planlægning" (dokument 0316/1/99) og forlænget mandatet til gruppen "Kemiske stoffer på arbejdspladsen" for så vidt angår fastsættelsen af grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering (dokument 2502/2/01).

Et resumé af arbejdsgruppernes arbejde findes i punkt 3 i denne rapport.

Udvalgets virksomhed resulterede i vedtagelsen af årsberetningen om udvalgets virksomhed 2001, vedtagelsen af to udtalelser, der præsenteres i punkt 2.2 i denne beretning, og en undersøgelse af de emner, som vil kunne udgøre dets arbejdsprogram for 2003.

2.1. 26. beretning om Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsens virksomhed

Dokument 11569/02

Udvalget vedtog den 26. beretning om dets virksomhed i 2001 på det 65. plenarmøde den 13. november 2002.

2.2. Vedtagne udtalelser

2.2.1. Udvalgets udtalelse (dokument nr. 11881/2/02) om fællesskabsstrategien for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen (2002-2006)

I forbindelse med det forberedende arbejde til udarbejdelse af en ny fællesskabsstrategi for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen besluttede udvalget den 15. maj 2001 at nedsætte arbejdsgruppen "Fællesskabsstrategi 2002-2006". Denne gruppes mandat (udvalget vedtog et første udkast til udtalelse fra gruppen i november 2001) blev revideret og ajourført på det 64. plenarmøde den 18. april 2002 efter vedtagelsen af Kommissionens meddelelse [KOM (2002) 118 endelig].

I henhold til det nye mandat har gruppen fået til opgave, at "udarbejde en udtalelse fra Det Rådgivende Udvalg om de foranstaltninger, der skal træffes med henblik på udvikling af prioriteter og aktiviteter til gennemførelse af fællesskabsstrategien for sundhed og sikkerhed

på arbejdspladsen 2002-2006" (dokument 0994/1/01). Udvalget overlod denne opgave til gruppen "Planlægning".

I forlængelse af den udtalelse, der blev vedtaget i november 2001, fastsætter udvalgets nye udtalelse de prioriterede linjer, der er nødvendige for en korrekt gennemførelse af fællesskabsstrategien 2002-2006.

Koordinering, tildeling af passende ressourcer, indarbejdelse af sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen i alle fællesskabspolitikker – dette er nogle af forudsætningerne for en vellykket strategi.

Analysen af arbejdsmiljøsituationen, herunder allerede nu i kandidatlandene, skulle gøre det muligt at præcisere de prioriterede indsatsområder både på europæisk plan og i medlemsstaterne og kandidatlandene. I denne forbindelse understreger udvalget vigtigheden af, at der oprettes et europæisk risikoobservationscenter, udarbejdes et debatoplæg, hvori præciseres kriterierne for en eventuel "benchmarking" af arbejdsmiljøet og fastsættes indikatorer, hvis pålidelighed bør sikres via en indgående undersøgelse af de eksisterende eller eventuelle fremtidige kilders troværdighed.

Med hensyn til de lovgivningsforanstaltninger, der bør overvejes, skal der foretages en forbedring og en konkret evaluering af gennemførelsen af eksisterende direktiver via en tilpasning af evalueringsrapporterne (udarbejdes i henhold til en forenklet og rationel procedure, så man råder over ensartede data) og konsolidering/forenkling af den eksisterende lovgivning (Det Rådgivende Udvalg bør undersøge et dokument, hvori præciseres principperne for den foreslåede konsolidering af direktiver). Derudover ønsker udvalget en hurtig vedtagelse af de nye lovgivningsinstrumenter, der behandles i øjeblikket (fysiske agenser, asbest), tilpasning af den eksisterende lovgivning om kræftfremkaldende stoffer og ændring af listen over erhvervs sygdomme.

Blandt de ikke-lovgivningsmæssige instrumenter, der indgår i den nye strategi, minder udvalget om betydningen af, at der udarbejdes vejledninger, som kan lette gennemførelsen af direktiver, og nødvendigheden af, at man i denne forbindelse når frem til en generel udformning af disse instrumenter, således at brugerne og egnede formidlingsformer identificeres. Det er ligeledes nødvendigt at fremme uddannelsesaktioner inden for forebyggelse, der henvender sig til lønmodtagere, unge under uddannelse og personer, der deltager i en erhvervsuddannelse. Der bør lægges særlig vægt på fremkommende risici (muskel- og knoglelidelser, psykosociale risici) og på aktioner, der skal gennemføres i forbindelse med udvidelsesproceduren.

Udvalget vedtog enstemmigt udkastet til udtalelse den 13. november 2002.

2.2.2. Udvalgets udtalelse om udkast til Bilbao-agenturets arbejdsprogram for 2003

I henhold til artikel 10 i forordningen om oprettelse af agenturet vedtager bestyrelsen agenturets årlige arbejdsprogram på grundlag af et udkast udarbejdet af direktøren efter samråd med Kommissionen og Det Rådgivende Udvalg.

Agenturets arbejdsprogram for 2003 blev fremlagt for udvalget på dets 65. plenarmøde den 13. november 2002. De tre interessegrupper, hvis respektive holdninger kan opsummeres på følgende måde, fremsatte bemærkninger til forslaget:

De tre grupper glædede sig over, at udvalget i år blev gjort bekendt med arbejdsprogrammet, inden agenturets bestyrelse vedtog det.

Gruppen af regeringsrepræsentanter tilsluttede sig fuldt ud de brede retningslinjer og de vigtigste emner, der behandles i programmet, men understregede samtidig behovet for, at enhver form for dobbeltarbejde i de forskellige institutioner undgås, da ressourcerne er meget begrænsede, og kravet om en bedre integration af programmets forskellige aspekter.

Gruppen af arbejdsgiverrepræsentanter understregede behovet for at finde en ligevægt mellem et europæisk projekt, der nødvendigvis må være ambitiøst, og de risici for overdimensionering, der er forbundet hermed. For så vidt angår navnlig agenturets kommunikationsstrategi præciserede den, at målsætningen er meget ambitiøs, men at man først måtte sikre sig, at den svarede til de rigtige aktører, til prioriteterne i den europæiske politik og til de ressourcer, der rent faktisk står til rådighed.

Gruppen af arbejdstagerrepræsentanter konstaterede, at nogle af bemærkningerne til arbejdsprogrammet var relevante, idet gruppen dog generelt tilsluttede sig arbejdsprogrammet. En første bemærkning vedrørte antallet af behandlede temaer, der er meget stort, men som i nogle tilfælde hindrer en mere indgående behandling. På et andet område var gruppen ligeledes bange for, at der ikke var blevet taget tilstrækkeligt hensyn til vedligeholdelse, ajourføring og opdatering af oplysningerne på agenturets hjemmeside. I fremtiden bør fastlæggelsen af den nye fællesskabsstrategi gøre det muligt at stadfæste og klarlægge forbindelserne mellem agenturets arbejde og Kommissionens politik.

2.3. Operationelle procedurer

2.3.1. Arbejdsprogram 2003

Dokument 11831/02

På mødet den 13. november 2002 vedtog udvalget sit arbejdsprogram for 2003, som afspejler de vejledende prioriteter, der er fastsat i den foreløbige tidsplan for gennemførelse af den nye fællesskabsstrategi 2002-2006.

3. GRUPPERNES AKTIVITETER/STRUKTUR VED ÅRETS UDGANG

3.1. Arbejdsgrupper, der var aktive i 2002, og som fortsætter deres arbejde i 2003

3.1.1. Planlægning/Fællesskabsstrategi 2002-2006

Gruppen "Planlægning" har holdt fem møder i 2002 for at forberede de nye mandater, tilrettelægge og følge arbejdsgruppernes arbejde. Tre af disse møder har delvist været helliget forberedelsen af udtalelsen om "Fællesskabsstrategi 2002-2006" (jf. punkt 2.2.1) i overensstemmelse med det mandat, hvormed udvalget betroede denne opgave til gruppen "Planlægning".

3.1.2. Standardisering

Denne gruppes arbejde foregår løbende. Udvalget har givet denne gruppe mandat til at undersøge standardiseringsmandater, efterhånden som Kommissionen udsteder dem. Gruppen

behandler ligeledes problemer af generel art med tilknytning til arbejdsmiljø inden for rammerne af standardiseringen.

I 2002 afholdt gruppen et enkelt møde.

3.1.3. Kemiske stoffer på arbejdspladsen

Denne gruppe, der blev oprettet den 29. november 2001 efter sammenlægningen af de tidligere grupper "Fastsættelse af grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering" og "Retningslinjer for kemiske stoffer", har ligeledes til opgave at følge de foranstaltninger, som Kommissionens "Hvidbog – Strategi for en ny kemikaliepolitik" [KOM(2001) 88 endelig udg.] resulterer i, og at overveje den fremtidige indsats i tilknytning til problemerne i forbindelse med organiske opløsningsmidler.

Gruppen afholdte fem møder i 2002 og fortsætter arbejdet i 2003.

3.1.4. Rapport om Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur

Denne gruppe, der blev oprettet i maj 1999, har ikke holdt møde i 2002. Gruppen fortsætter arbejdet i 2003.

3.1.5. Fjernarbejde

Denne gruppe blev nedsat den 18. maj 2000, og dens mandat blev revideret den 13. november 2002 efter underskrivelsen i juli 2002 af en frivillig aftale mellem arbejdsmarkedets parter om fastlæggelse af en generel ramme for fjernarbejde på fællesskabsplan i medfør af traktatens artikel 139.

Inden for rammeaftalen om fjernarbejde og de eksisterende forbindelser med den gældende lovgivning på arbejdsmiljøområdet har gruppen med det nye mandat fået til opgave at undersøge, hvilke problemer der vil kunne opstå, og at foreslå mulige løsninger.

Gruppen holdt ingen møder i 2002.

3.1.6. Erhvervssygdomme

Denne gruppe, der blev nedsat den 18. maj 2000, har mandat til at udarbejde en udtalelse fra Det Rådgivende Udvalg om Kommissionens forslag til ajourføring af "Den Europæiske Liste over Erhvervssygdomme" (bilag I til Kommissionens henstilling 90/326/EØF).

Gruppen holdt tre møder i 2002. Den fortsætter arbejdet i 2003.

3.1.7. ATEX

Denne gruppe, der blev nedsat den 19. december 2000, har mandat til at bistå Kommissionen i dens forberedende arbejde til en vejledning om god praksis, der gør det muligt for arbejdsgiveren at udarbejde et "eksplosions sikringsdokument" i medfør af artikel 8 i direktiv 1999/92/EØF – "ATEX". Dette indledende og forberedende arbejde vil blive gennemført via en udbudsprocedure.

Gruppen afholdt tre møder i 2002. Den fortsætter arbejdet i 2003.

3.1.8. Sundhed og sikkerhed inden for hospitalssektoren

Formålet med denne gruppe, der blev nedsat den 29. november 2001, er på grundlag af et dokument fra Kommissionen, hvori der gøres rede for de foreslåede fællesskabsforanstaltninger, at udarbejde en udtalelse fra Det Rådgivende Udvalg om de mulige foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed inden for hospitalssektoren.

Gruppen holdt ingen møder i 2002.

3.1.9. Fiskeri

Den 29. november 2001 vedtog Det Rådgivende Udvalg denne gruppes mandat, idet gruppen har fået til opgave at følge arbejdet vedrørende arbejdsmiljø inden for fiskeriet i forbindelse med udarbejdelsen af en ny fælles fiskeripolitik på europæisk plan.

Gruppen holdt et møde i 2002. Den fortsætter arbejdet i 2003.

3.2. Nedsættelse af arbejdsgrupper i 2002

Udvalget har nedsat en arbejdsgruppe og vedtaget dens mandat.

3.2.1. Udvidelsen (dokument nr. 11937/02)

Denne gruppe, der blev nedsat den 13. november 2002, har til opgave at udarbejde Det Rådgivende Udvalgs udtalelse om de initiativer, der vil kunne overvejes i 2003 i forbindelse med forberedelsen på arbejdsmiljøområdet af de nye medlemsstaters tiltræden.

3.3. Opløsning af arbejdsgrupper

Udvalget har valgt at opløse en arbejdsgruppe, der havde afsluttet sit arbejde.

3.3.1. Fællesskabsstrategi 2002-2006

Efter vedtagelsen af dokument nr. 11881/2/02 (jf. punkt 2.2.1) blev denne gruppe formelt opløst den 13. november 2002.

4. SAMARBEJDE MED ANDRE ORGANER

4.1. Det Stående Udvalg

Det Stående Udvalg for Bedriftssikkerhed og Sundhedsbeskyttelse i Kulminer og anden Udvindingsindustri har som sin vigtigste opgave at følge udviklingen i sikkerhed og sundhedsbeskyttelse inden for udvindingsindustriene, at fremsætte praktiske forslag for medlemsstaternes regeringer til forbedringer på arbejdspladsen og at fremme udvekslingen af nyttige oplysninger.

Siden 1994 har repræsentanter for Det Stående Udvalg deltaget i udvalgets møder som observatører. Samtidig indbydes repræsentanter for udvalget til at deltage i Det Stående Udvalgs møder, således at to repræsentanter for hver interessegruppe deltager som observatører. Denne fremgangsmåde sikrer en bedre udveksling af information mellem de to

organer. De erfaringer, der er indhøstet til dato, afslører fællestræk, men samtidig forstærkes indtrykket af, at der er tale om to forskellige instanser. Det Stående Udvalg er hovedsageligt et organ med en teknisk opgave, der beskæftiger sig med sikkerhedsproblemer, der er specifikke for udvindingsindustriene. De konkrete tekniske aspekter indtager en fremtrædende plads i dets arbejde, mens Det Rådgivende Udvalg ligeledes har mandat til at drøfte grundlæggende arbejdsmiljøspørgsmål.

4.2. Udvalget af Arbejdstilsynschefer

Udvalget af Arbejdstilsynschefer, der blev nedsat med Kommissionens beslutning 95/319/EF af 12. juli 1995, består af to repræsentanter for arbejdstilsynet fra hver medlemsstat, og udvalgets formand er en repræsentant for Kommissionen.

Udvalget fremsender en årsberetning om dets virksomhed til Kommissionen, navnlig om ethvert problem i tilknytning til anvendelsen eller kontrollen med anvendelsen af den afledte fællesskabsret på arbejdsmiljøområdet. Kommissionen fremsender denne beretning til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen.

4.3. Det videnskabelige udvalg vedrørende grænseværdier for erhvervmæssig eksponering for kemiske agenser

Dette videnskabelige udvalg blev nedsat på Rådets foranledning ved Kommissionens beslutning 95/320/EF af 12. juli 1995 og har til opgave at undersøge kemiske agensers virkninger på arbejdstagernes sundhed på arbejdspladsen. Dette arbejde følges af Det Rådgivende Udvalg, navnlig arbejdsgruppen *Fastsættelse af grænseværdier for eksponering*, i forbindelse med udarbejdelsen af dets udtalelser om udkast til forslag til Kommissionens direktiv i medfør af Rådets direktiv 98/24/EF om grænseværdier for erhvervmæssig eksponering.

4.4. Arbejdsmarkedets parter

En repræsentant for Den Europæiske Faglige Sammenslutning (EFS) og et medlem af Union des confédérations de l'industrie et des employeurs d'Europe (UNICE) indbydes til at deltage i udvalgets møder.

4.5. Det Europæiske Tekniske Fagforeningsbureau

Det Europæiske Tekniske Fagforeningsbureau (ETF) blev oprettet i 1989 af EFS med det formål at følge standardiseringsorganisationernes tekniske arbejde nøje. ETF blev oprettet med støtte fra Europa-Parlamentet, der oprettede en budgetpost i 1989, og underskrev samme år en flerårig aftale med Kommissionen. Det gennemfører undersøgelser og leverer oplysninger med tæt tilknytning til det europæiske harmoniserings- og standardiseringsarbejde på arbejdsmiljøområdet og med udvalgets arbejdsgruppe om *Standardisering*. En repræsentant for ETF indbydes til at deltage i udvalgets møder.

4.6. Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO)

En repræsentant for ILO indbydes til at deltage i udvalgets møder.

4.7. Det Europæiske Institut

En repræsentant for Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene indbydes til at deltage i udvalgets møder og præsenterer bl.a. instituttets arbejdsprogram.

4.8. Det Europæiske Arbejds miljøagentur

I henhold til beslutningen om oprettelse af agenturet, høres udvalget om dets arbejdsprogram og dets årsberetning.